VISŪ ZEMJU PROLETARIEŠI, SAVIENOJIETIES!

LENIŅA KĀROGS

SESTDIEN, 1986. GADĀ 12. APRĪLĪ Nr. 44 (5428)

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada aprīļa. Maksā 3 kap.

Cilvēks un viņa darbs

Kopīgajos panākumos arī šofera ieguldījums

Pirms gadiem piecpadsmit Aglonas padomju saimniecības šoferu pulkam piebiedrojās jauns autovadītājs — Fotijs Mihejevs. Pieņēmis automašīnu GAZ-51, viņš devās talkā pīļu audzētājiem. Ko darīt pietika. Kad pīļkopēju maiņas bija nogādātas savās darba vietās, šoferis no jauna apbrauca visas pīļu novietnes, bet nu jau ar kombinētās lopbarības kravu. «Laukezerā», «Kapiņos», «Bērzgalē», «Rutuļos» — visās novietnēs vajadzēja ierasties noteiktā laikā. Aizkavēšanās ar strādājošo atvešanu vai barības piegādi varēja jūtami ietekmēt pīļkopības kopīgo darba ritmu. Šeit vajadzīga precizitāte. Un tieši šo īpašību sevī toreiz sāka izkopt saimniecības šoferis Fotijs Mihejevs.

Aizgājuši gadi, daudz kas mainījies padomju saimniecības pīļkopēju kolektīvā. Paplašinājusies ražošana, darbā iesaistījušies jauni biedri. Ne mazums strauju un asu pagriezienu bijis F. Mihejeva dzīvē. Taču arī šodien jūs varat redzēt, kā no padomju saimniecības pīļu fermas Daugavpils, Ludzas un dažreiz Balvu virzienā aizlīgo automašīna ZIL-130. Tās režģotā kravas kaste piepildīta ar dzīviem putniem, bet stūres ratu droši tur tas pats Fotijs Mihejevs.

Par viņu fermas brigadiere Sociālistiskā Darba Varone Monika Rivare saka:

— Strādā kā pulkstenis.

Citādi tas arī nedrīkstētu būt, jo gaļas kombinātiem ūdensputni jāpiegādā stingri pēc grafika noteiktā laikā. Tehnika arī nav nekāda jaunā, kā nekā jau 17 gadi pagājuši, kopš «zilinš» izbraucis pa autorūpnīcas vārtiem. Noskriets ne mazums kilometru, un, lai varētu bez aizkeršanās veikt kārtējos reisus, šoferis savu automobili vienmēr uztur labā kārtībā.

Lai gan ceļi, pa kuriem jābrauc, labi zināmi, attālumi nav mazie, un nav taču patīkami, kad jāgriežas pie garām braucoša autovadītāja pēc palīdzības vai jāļūdz paņemt tauvā. Labāk agrāk piecelties, toties būt drošam, ka varēs precīzi ievērot brauciena grafiku. 1985. gadā Fotijs Mihejevs uz gaļas kombinātiem nogādājis apmēram 235 tūkstošus ūdensputnu. Padomju saimniecības valsts sagādes plāna izpildes ailēs ar viņa starpniecību ierakstītas 470 tonnas pīļu gaļas.

Arī divpadsmitās piecgades sākums pīļu fermas kolektīvam ir veiksmīgs. Sekmīgi izpildīts pirmā ceturkšņa plāns pīļu pārdošanā valstij. Kopējā sniegumā savu ieguldījumu devis arī šoferis Fotijs Mihejevs (attēlā).

P. VAIVODS.

Aglonas padomju saimniecības partijas pirmorganizācijas sekretārs, preses grupas vadītājs

J. ZANDES foto

Katram — savs uzdevums

Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas kolektīvs nemitīgi kāpina gada sākumā ražošanā uzņemtos tempus. Cehu strādnieki trīs mēnešus aizvadījuši triecientempā. 1986. gada pirmā ceturkšņa plāns izpildīts sekmīgi. Sācies jauns atbildīgs laika posms — gatavošanās ļeņiniskajai komunistiskajai sestdienas talkai.

Rūpnīcā izveidots komunistiskās sestdienas talkas organizēšanas un vadīšanas štābs, kurš izstrādājis konkrētu pasākumu plānu, rūpējas par to, lai ar darbu fronti būtu nodrošināti visi sestdienas talkas dalībnieki.

764 rūpnīcas darbinieki strādās pamatdarba vietās, kā arī teritorijas uzkopšanā, sporta kompleksa celtniecībā. Rūpnīcas radiomezgls translēs muzikālus raidījumus, ko vēlas dzirdēt strādnieki. Viss kolektīvs ir noskaņots pārvērst sestdienas talku par īstiem komunistiskā darba svētkiem.

L. ZNOTIŅA,

Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas partijas pirmorganizācijas sekretāre

No Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas un Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija

Latvijas Komunistiskās partijas Centrālā Komiteja un Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs dziļās sērās paziņo, ka 1986. gada 9. aprīlī 60. mūža gadā miris Latvijas Komunistiskās partijas CK loceklis, Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāts, Latvijas PSR Nopelniem bagātais zinātnes darbinieks, Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis, ar Darba Sarkanā Karoga ordeni apbalvotās Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas rektors ekonomikas zinātņu doktors profesors **Viktors Timofejevs.**

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀ KOMITEJA

LATVIJAS PSR AUGSTĀKĀS PADOMES PREZIDIJS

BRIGĀDES DARBUZŅĒMUMS LAUKSAIMNIECĪBĀ

1985. gadā rajona kolhozos un sovhozos pēc brigādes darbuzņēmuma metodes strādāja 700 cilvēki jeb 13,2 procenti no kopīgā laukkopju, lopkopju un mehanizatoru skaita. Citiem vārdiem, 410 cilvēki lopkopībā un 290 augkopībā. Daudzās saimniecībās brigādes darbuzņēmums sekmējis lauksaimniecības produkcijas ražošanas pieaugumu, darba ražīguma kāpināšanu un produkcijas pašizmaksas samazināšanos.

LOPKOPIBA

Brigādes darbuzņēmums piena ražošanā ieviests K. Marksa kolhozā, kolhozā «Zelta vārpa» un Rušonas padomju saimniecībā. Šī darba organizācijas forma aptver 142 cilvēkus. Viņi aprūpē 13,9 procentus slaucamo govju un izslaukuši 13,4 procentus no saražotā piena daudzuma. Viena centnera ražošanai patērētas 5,03 cilvēkstundas, bet rajona vidējais rādītājs ir 5,47 cilvēkstundas. K. Marksa kolhozā viena centnera piena pašizmaksa, strādājot pēc brigādes darbuzņēmuma metodes, bija 24,87 rubļi, kas ir par 4,47 rubļiem mazāk nekā vidēji saimniecībā.

Rajona saimniecībās brigādes darbuzņēmums visplašāk ieviests cūkkopībā: strādā 158 cilvēki jeb 48,5 procenti no cūkkopībā nodarbināto cilvēku skaita. Viņi aprūpē 59 procentus dzīvnieku, bet iegūtie dzīvsvara pieaugumi ir 72,4 procenti no rajonā iegūtajiem kopīgajiem dzīvsvara pieaugumiem. Cūku audzēšana pēc brigādes darbuzņēmuma metodes organizēta Ļeņina un Dzeržinska kolhozos, kolhozos «Vārkava», «Krasnij Oktjabrj», «Zelta vārpa», «Rīts» un «Sīļukalns», Suvorova un Raiņa kolhozos, Rudzātu un Rušonas sovhozos. Abās padomju saimniecībās, kā arī kolhozos «Krasnij Oktjabrj», «Zelta vārpa» un «Sīļukalns» cūkkopībā pilnībā ieviests brigādes darbuzņēmums. Kā liecina šīs darba organizācijas formas izmantošanas ekonomiskā analīze, saimniecībās, kur tā ieviesta cūkkopībā, samazinājies darba patēriņš, lopbarības izlietojums un viena centnera dzīvsvara pieauguma pašizmaksa. Ļeņina kolhozā viena centnera cūku dzīvsvara pieauguma iegūšanai, izmantojot brigādes darbuzņēmumu, patērē 2.33, kolhozā «Vārkava» — 5.94. Suvorova kolhozā — 9.66, Raiņa kolhozā — 1,95 cilvēkstundas mazāk nekā vidēji saimniecībā.

Kolhozos «Krasnij Oktjabrj», «Zelta vārpa», «Sīļukalns», Rudzātu un Rušonas sovhozos, kuri cūkkopībā pilnībā pārgājuši uz brigādes darbuzņēmumu, cūkām, kas vecākas par diviem mēnešiem, vidējais dzīvsvara pieaugums diennaktī, salīdzinot ar 1984. gadu, palielinājies attiecīgi par 35. 27. 33, 106 un 96 gramiem, bet lopbarības patēriņš viena centnera dzīvsvara pieauguma iegūšanai samazinājies attiecīgi par 44. 15, 16, 234 un 193 barības vienībām.

Brigādes darbuzņēmuma priekšrocības spilgti izpaužas Rušonas, bet jo sevišķi — Rudzātu padomju saimniecībā. Rudzātu sovhozā cūkām, kas vecākas par diviem mēnešiem, vidējais dzīvsvara pieaugums diennaktī palielinājies par 106 gramiem. Proti, — līdz 435 gramiem (vidējais dzīvsvara pieaugums diennaktī cūkām ir lielāks vēl tikai kolhozā «Nākotne» — 447 grami, Ļeņina kolhozā — 442 grami, bet rajona vidējais rādītājs ir 369 grami). Lopbarības patēriņš viena centnera dzīvsvara pieauguma iegūšanai samazinājies un ir 599 barības vienības (vēl mazāks rādītājs ir tikai kolhozā «Krasnij Oktjabrj» — 593 barības vienības, bet vidēji rajonā — 709 barības vienības). Viena centnera dzīvsvara pieauguma pašizmaksa samazinājusies par 23,51 rubli un ir 165,71 rublis (vidēji rajonā — 186,60 rubļi).

Šie rādītāji uzskatāmi apliecina brigādes darbuzņēmuma priekšrocības, ja tas pareizi un saprātīgi ieviests.

Nobarojamo jaunlopu audzēšanā brigādes darbuzņēmums ieviests 9 rajona saimniecībās (strādā 68 cilvēki jeb 13.6 procenti no kopīgā strādājošo skaita šajā nozarē). Katram brigādes loceklim jāaprūpē vidēji 68 dzīvnieki (vidēji rajonā — 54). Brigādes darbuzņēmums jaunlopu nobarošanā pilnīgi ieviests tikai kolhozā «Zelta vārpa».

Šajā saimniecībā viens brigādes loceklis aprūpē 58 dzīvniekus. Nobarojamajiem jaunlopiem vidējais dzīvsvara pieaugums diennaktī pagājušajā gadā bija 594 grami (vidēji rajonā — 579 grami). Viena centnera dzīvsvara pieauguma iegūšanai patērētas 844 barības vienības. Tas ir viens no labākajiem rādītājiem (Oškalna kolhozā — 802 barības vienības, vidēji rajonā — 1 020 barības vienības).

Viena centnera nobarojamo jaunlopu dzīvsvara pieauguma pašizmaksa kolhozā «Zelta vārpa» ir viszemākā rajonā — 172,84 rubļi (vidēji rajonā — 220,32 rubļi).

Iespējams, tā ir sakritība, taču skaitļi apliecina, ka saimniecībās, kur liellopu nobarošanā nav ieviests brigādes darbuzņēmums, izņemot Ļeņina kolhozu un kolhozu «Krasnij Oktjabrj», ir viszemākie dzīvsvara pieaugumi diennaktī, vislielākais lopbarības patēriņš, visaugstākā pašizmaksa un viszemākā rentabilitāte. Tā tas ir visos trijos sovhozos, kā arī kolhozos «Dubna», «Dzintars», «Sīļukalns», Raiņa un Suvorova kolhozos.

AUGKOPIBA

Lopkopībā jau uzkrāta zināma pieredze brigādes darbuzņēmuma ieviešanā, turpretim augkopībā tāda pieredze ir vienīgi kolhozā «Zelta vārpa». 1985. gadā šeit visa augkopība bija pārkārtota uz brigādes darbuzņēmumu. Neiedziļinoties skaitļu analīzē, kas raksturo kolhoza «Zelta vārpa» darbu, jāatzīmē, ka tīrais ienākums, ko deva šī nozare, bija 168 tūkstoši rubļu (kolhozā «Sarkanā ausma» — 193 tūkstoši rubļu, kolhozā «Krasnij Oktjabrj» — 463 tūkstoši rubļu). Turklāt visas augkopības nozares bija rentablas.

Zināma pieredze brigādes darbuzņēmuma ieviešanā linkopībā uzkrāta K. Marksa kolhozā, kolhozā «Krasnij Oktjabrj», Suvorova un Oškalna kolhozos, «Dzintarā», lopbarības sakņaugu ražošanā — kolhozā «Sarkanā ausma» un K. Marksa kolhozā, kartupeļu audzēšanā (bez jau minētajām saimniecībām) — Kirova kolhozā, kolhozā «Sīļukalns» un Rudzātu sovhozā.

Brigādes darbuzņēmuma ieviešana sekmē lauksaimniecības produkcijas ražošanas palielināšanu, kolhozu un sovhozu saimnieciskās darbības visu ekonomisko un finansiālo rādītāju uzlabošanu. Turklāt nav vajadzīgi papildus darba, materiālie, kurināmā un enerģētiskie resursi, tas ir — šī darba organizācijas forma atbilst mūsdienu prasībām un uzdevumiem, kurus PSKP XXVII kongress un Latvijas KP XXIV kongress izvirzīja lauksaimniecības darbiniekiem.

Kādēļ brigādes darbuzņēmums tomēr lēni ieviešas rajona kolhozos un sovhozos?

Vispirms tas izskaidrojams ar psiholoģiska rakstura faktoru — ar nevēlēšanos pārveidot apziņā iesakņojušās ražošanas attiecību metodes, ar baidīšanos uzticēt brigādēm visu atbildību par ražošanas galarezultātiem, izmainīt speciālistu (jo sevišķi vidējā posma) lomu lauksaimnieciskajā ražošanā, lauzt ražošanas vadīšanas sistēmu.

Otrs faktors — gan brigādes darbuzņēmuma ieviešanas sākumā, gan arī vēlāk, šim brigādēm pārejot uz pilnīgu saimniecisko aprēķinu, nepieciešams pārkārtot uzskaiti un nodrošināt, lai tā būtu ļoti precīza. Nav noslēpums, ka darba kolektīvs, kurā ieviests pilns saimnieciskais aprēķins, visu ražošanai nepieciešamo vērtēs nevis pēc acumēra, bet gan uzmanīgi raudzīsies, lai produkcijas ražošanai vajadzīgais vienmēr būtu pietiekamā daudzumā un labā kvalitātē, jo pretējā gadījumā būs negatīva ietekme gan uz darba rezultātiem, gan uz darba samaksu.

Var ilgi un gari runāt par brigādes darbuzņēmuma priekšrocībām un grūtībām tā ieviešanā, taču viens ir skaidrs — brigādes darbuzņēmums dod graudu, gaļas un piena papildus toņnas, turklāt samazinās to ražošanai nepieciešamie darba, materiālie, kurināmā un enerģētiskie resursi.

Uzdevumi ir skaidri, bet mūsu rajona kolhozu un sovhozu vadītāju attieksme pret to nav saprotama. 1986. gadā mums jāpanāk, lai pēc brigādes darbuzņēmuma metodes strādātu ne mazāk kā 50 procenti lauksaimniecībā nodarbināto cilvēku. No rajona saimniecībām saņemtās ziņas neapmierina. Brigādes darbuzņēmumā tiks iesaistīti tikai 31,4 procenti strādājošo, galvenokārt kolhozos «Sarkanā ausma» (63,3 procenti), «Krasnij Oktjabrj» (66.2 procenti). «Zelta vārpa» (100 procenti). Bet ko domā Ļeņina kolhoza, kolhozu «Nākotne», «Dzintars», «Sīļukalns», Oškalna, Kirova, M. Gorkija kolhozu vadītāji, ja šajās saimniecībās uz brigādes darbuzņēmumu plāno pāriet tikai attiecīgi 14,6; 2,6; 12,6; 6,6; 6,6; 3,0; 5,6 procenti strādājošo?

Nepieciešams nekavējoties pārvarēt negatīvo attieksmi pret brigādes darbuzņēmumu. Tā ieviešanai jākļūst par kolhozu un sovhozu vadītāju, visu galveno speciālistu svarīgāko uzdevumu, organizējot lauksaimniecisko ražošanu. Arī partijas, arodbiedrību un komjaunatnes organizācijās jāveltī vairāk uzmanības. Tām jābūt iniciatorēm šajā grūtajā, taču ļoti nepieciešamajā pasākumā. Brigādes darbuzņēmums — tā ir šodienas izvirzīta prasība, ar brigādes darbuzņēmumu saistītas lauksaimniecības tālākas attīstības perspektīvas.

J. VUCĒNS,

rajona agrorūpnieciskās apvienības padomes priekšsēdētājs

Gadu no gada neizmērojami pieaug padomju sievietes loma katrā darba kolektīvā. Partija pastāvīgi cenšas paaugstināt padomju sieviešu organizāciju autoritāti, pastiprināt to ietekmi konkrēta uzņēmuma, organizācijas, saimniecības darbības visās jomās.

Šis mērķis izteikts arī PSKP XXVII kongresa materiālos: «Paredzēts paplašināt to jautājumu loku, kuru valsts orgāni drīkst risināt tikai ar attiecīgo arodbiedrību, komjaunatnes un sieviešu organizāciju piedalīšanos vai iepriekšēju piekrišanu, piešķirt šīm organizācijām tiesības vairākos gadījumos apturēt pārvaldes rakstura lēmumu izpildi».

Partijas dzīve: ideoloģiskais darbs

SIEVIEŠU PADOMJU RŪPJU LOKĀ

Mūsu rajonā vienas no populārākajām sieviešu organizācijām ir sieviešu padomes. Tās izveidotas gandrīz katrā lielākajā darba kolektīvā. 58 sieviešu padomēs iesaistījušās vairāk nekā 232 aktīvistes. Tās ir labākās vājā dzimuma pārstāves, kam raksturīgs gribasspēks, pacietība, izturība, neatlaidība, sasniedzot mērķi. Jāatzīst, ka tur, kur sieviešu padomes spējušas pienācīgi novērtēt savu ietekmi ražošanā, sabiedriskajā sfērā un pat ģimenes dzīvē, rezultāti ir iepriecinoši. Sieviešu padomes rosīgi darbojas Preiļu siera rūpnīcā, Līvānu stikla fabrikā, Līvānu eksperimentālajā bioķīmiskajā rūpnīcā, «Lauktehnikas» rajona apvienībā, K. Marksa kolhozā un «Nākotnē».

Minēšu dažus pārliecinošus faktus. Preiļu siera rūpnīcas sieviešu padome, kuru vada Lidija Ananjeva, panāca, ka administrācija uzņēmuma strādniecēm iedalījusi piemērotas telpas garderobēm un dušām, manikīra kabinetu, bibliotēku. Ērti iekārtotas strādājošo sieviešu darba vietas. Sieviešu vidū ir daudz aktīvu aģitatoru un politinformatoru. Sieviešu brīvais laiks vienmēr tiek organizēts lietišķi un interesanti. Par to liecina kaut vai notikušo izstāžu, tikšanos, vakaru nosaukumi — «Maize — visam pamatā», «Mans mīļākais ēdiens», «Kulinārija visiem», «Rudens veltes», «Dūraiņu adīšana», «Bērnu rīts», «Jaunās ģimenes» u. c. Kā liecina nosaukumi, sieviešu padomes rīkotajos pasākumos piedalās plašs interesentu pulks no visa kolektīva un viņu ģimenes. Pateicoties sieviešu padomes iniciatīvai, rūpnīcas kolektīvu cieša sadarbība saista ar Aglonas internātskolas, Preiļu pilsētas bērnudārza audzēkņiem. Bet, kas ir visapsveicamāk, siera ražotāju sieviešu padome aktīvi sadarbojas ar citām — rajona sadzīves pakalpojumu kombināta, Preiļu trikotāžas fabrikas, «Lauktehnikas» rajona apvienības sieviešu padomēm. Notiek lietišķa un vērtīga pieredzes apmaiņa.

Diemžēl tikai nedaudzas sieviešu padomes rajonā var lepoties ar šādiem panākumiem. Vāji tās strādā daudzos kolhozos un sovhozos. Acīmredzot, šeit sievietēm pietrūkst iniciatīvas, enerģiskas rīcības, prasmes pievērst sev vadības un sabiedrības uzmanību. Sievietes pasīvi piedalās arī vairāku sabiedrisko organizāciju darbā. Te zināmā mērā vainojamas arī partijas pirmorganizācijas, kuras nav sniegušas vajadzīgo palīdzību.

Sieviešu padomju rūpju loks ir plašs. Vispirmām kārtām nepieciešams pastiprināt individuālo darbu ar ģimenēm, jo sevišķi ar nelabvēlīgajām. Tā formas var būt visdažādākās: var rīkot pārrunas ar vecākiem darba vietās, ataicināt viņus uz sieviešu padomes sēdi, palīdzēt iekārtot bērnus vasaras nometnēs, bērnu pirmsskolas iestādēs, sniegt ģimenēm praktisku palīdzību bērnu audzināšanā, aicināt piedalīties sieviešu padomes rīkotajos pasākumos utt.

O. KONDRATOVA,
partijas rajona komitejas instruktore

Mazāk vienveidības

No visas republikas tiek saņemtas atsauksmes par tā saukto Līvānu mājiņu vienveidību. Pēdējam Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta mājas modelim ir divpadsmit papildus varianti. Tomēr dažādu iemeslu dēļ pasūtītāji tos nav ņēmuši vērā.

Beidzot vienaldzības ledus ir sakustējies. Pēc specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas inženieru iniciatīvas, kā arī vienojoties ar Raiņa un Suvorova kolhozu vadību, Aizkalnē un Silajāņos eksperimentālā kārtā tiek uzstādīts pa divām mājām, kurām ir nošķelti jumta koru gali. Jauninājums diezgan vienkāršs, bet ēka no tā iegūst pavisam citu izskatu. Šādā veidā samazinās pielietojamo kokmateriālu daudzums, vējainā laikā māja ir siltāka, jo nošķeltā korē mazāk aizķeras vējš.

Mājās, kas tiek uzstādītas Raiņa kolhozā, ir vēl viens jauninājums — tās varēs apsildīt gan ar šķidro, gan ar cieto kurināmo.

G. GRUTUPS

No kolektivizācijas sākumiem

Piecgades pirmrindnieki

Pa pavasara untumainajiem ceļiem, kur gluži negaiditi parādījušās ar duļķainu ūdeni piepildītas bedres, kur mežiņos vēl saglabājusies ledus kārta, jo slīpie saules stari caur kokiem te netiek klāt, aizbraukt līdz kolhoza «Vārkava» nomaļajai Pilišķu fermai nemaz nav viegli. Taču mašīna droši pārvar visus šķēršļus, un ceļamērķis ir klāt. Cūku nobarošanas ferma, tās divas lopkopes — Veneranda Pabērza un Monika Kukore — ar savu darbu 1985. gadā izcīnīja pirmo vietu rajonā. Tas nebija vienkārši, ja ņem vērā saimniecības iespējas.

Un tomēr — čakls darbs vienmēr nes labus augļus.

Sagaidīja vilšanās. Monika Kukore saslimusi, ar barokļiem palikusi viena pati Veneranda Pabērza. Tai savukārt pusdienu laiks, tātad — mājās.

Un atkal slapjie lauku ceļi, pa kuriem no piekalnītēm lejup jautri lokās ūdens urgas no kūstošā sniega, atkal ledus bruņas pie krūmiem, kur tās nesniedz saule. Tā vien liekas, ka vēl pēc kādas dienas te neiebrauksi, būs jāgaida līdz vasarai, kad apžūs ceļš.

V. Pabērzas māja atrodas pie bijušās Zaķišu skolas. Ēka stāv kā stāvējusi, apkārtne vēl glabā kādreizējo skolēnu un viņu skolotāju darba piemiņu. Pabērzu māju saimniece stāsta, kā tur mācījušies pašas bērni.

— Oktobrī būs divi gadi, kopš esmu pensijā, — viņa piemetina. — Bet joprojām, kā redziet, strādāju. Bērni izauguši un aizbraukuši, dzīvo citur. Pie mums palikusi tikai meita. Viņa strādā tepat, rajona mednieku un makšķernieku biedrības bāzē.

Neviens viņu neiedrošinātos nosaukt par pensionāri — vēl jau matos nemana sirmus pavedienus, vēl gaila ir droša un noteikta.

Viņa ar lepnumu saka:

— Kolhozā esmu no pirmās dienas. Visu laiku strādāju lopkopībā, sākumā slaucu govis.

Aizrītējuši divi gadu desmiti, kopš viņas ģimene apmetās uz dzīvi šajā klusajā vietā pie Susta ezera, vecajā parkā. Šķiet, priedes piekalnītē joprojām tikpat resnas un varenas, kā tolaik, kad ieraudzīja tās pirmo reizi.

Ar ezeru un veco parku savijusies Pabērzu mājas dzīve. Divi gadu desmiti ir bijis garš un ari grūts dzīves periods. Un tikai tagad pa īstam var novērtēt šo laiku. Lopkope mājās glabā vairākas vienkāršas balvas, viņas darba pieticīgos apliecinājumus. Nozīmīgākās no tām ir medala «Darba veterāns» un Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija Goda raksts par panākumiem 1984. — 1985. gada lopu ziemošanā.

Kādi tad bijuši šie panākumi? Lopkopei nav ilgi jādomā:

— Mūsu novietnē barokļi ik diennakti pieņemas svarā par 600 līdz 700 gramiem.

Tas ir labs rezultāts.

A. RANCĀNS

ATTĒLĀ: Pilišķu fermas cūkkopēja V. Pabērza.

J. SILICKA foto

Vairāk lietišķuma un konkrētības

Padomju celtniecība

Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas martā notikušajā sēdē viens no dienas kārtības jautājumiem bija Preiļu rajona poliklīnikas vadītājas G. Džeriņas un centrālās rajona slimnīcas galvenā ārsta Z. Paškeviča pārskati par paveikto. Tas bija nepieciešams, jo izpildkomiteja no vēlētājiem un pilsētas iedzīvotājiem saņēmusi ne mazums pārmetumu par poliklīnikas un centrālās rajona slimnīcas darbu. Slimnīcas virtuvē pastāvīgi valda mitrums, tā rezultātā birst apmetums. Nepietiek mīkstā inventāra: čību, gultas veļas. Nereti ir pārtraukumi zāļu piegādē. Sanitārajām normām neatbilst apkārtējā teritorija. Arī apkalpošanas kultūras līmenis varētu būt augstāks.

Veselības aizsardzības un sociālās nodrošināšanas pastāvīgā komisija, kura gatavoja materiālus izpildkomitejas sēdei, ne tikai fiksēja minētos faktus, bet konstatēja arī jaunus. Izskatāmo jautājumu loks kļuva vēl plašāks.

Diemžēl galvenais ārsts izpildkomitejas sēdē nepiedalījās. Tas, acīmredzot, arī bija viens no cēloņiem, kādēļ kopiespaids par rajona medicīnā gaidāmajām pārmaiņām bija nepilnīgs.

Izpildkomitejas locekļiem neviļus nācās secināt, ka poliklīnikas vadītāja cenšas trūkumus vai nu noliegt, vai vainot tajos citus pilsētas dienestus, vai arī samierinieciski atzīt, sak, trūkumi ir, ko tur var darīt.

«Protams, mēdz būt pārtraukumi zāļu piegādē, tomēr pilsēta un rajons kopumā ar tām apgādāts daudz labāk nekā... Rīga. No 1. marta slimniekus sākām pieņemt pēc darba laika, taču cilvēki labprātāk kavē darbu. Apkārtējā teritorija nesakopta tāpēc, ka komunālais dienests bieži vien neievēro atkritumu izvešanas grafiku. Tie uzkrājas, veidojas izgāztuve. Laukumā pie garāžām pastāvīgi mazgā mašīnas, noplūst eļļas. Zeme ar to ir tik ļoti piesātinājusies, ka koki, kurus stādām ik gadus, iet bojā. Ar gultas veļu tagad esam nodrošināti labāk — nesen saņēmām lielu sūtījumu. Pilsēta aug, būtu jāizveido vēl divi iedzīvotāju medicīniskās apkalpošanas iecirkņi. Ārstu nepietiek. Bet virtuve, protams, jāremontē un jāievieš tur kārtība.»

Tādas bija šī pārskata galvenās nostādnes.

Radās iespaids, it kā šie nelabvēlīgie apstākļi uzradušies tikai šodien, un arī tikai tālab, lai pārsteigtu, atbruņotu, samulsinātu medicīnas darbiniekus.

Atbilstoši šim pārskatam, kas vairāk izklausījās pēc aizbildināšanās, tika formulēti arī izpildkomitejas pieņemtā lēmuma punkti. Piemēram, nolemts griezties pie rajona izpildkomitejas ar lūgumu nojaukt dzīvojamo māju iepretim poliklīnikai. Taču tieši izpildkomitejai vajadzētu pirmām kārtām parūpēties par to, lai tūlīt apspriestu iedzīvotāju pārvietošanas iespējamos variantus. Savukārt citi lēmumi liecināja par vēlēšanos pārsniegt pilsētas izpildkomitejai dotās pilnvaras: «uzlikt par pienākumu», «aizliegt» utt.

Centrālā rajona slimnīca ir rajona izpildkomitejas pakļautībā, un Preiļu pilsētas izpildkomiteja ir tiesīga tai tikai dot rekomendācijas vai ieteikumus. Turpretim citos lēmumos (runa taču bija par cilvēku veselību, tātad, bija jāņem vērā arī visas ar to saistītās sekas ražošanas un sociālajā sfērā) vajadzēja vairāk konkrētības, detalizētības. Piemēram, norādīt termiņus, kad virtuvē tiks izdarīts remonts, kad iegādāsies iztrūkstošo inventāru, labiekārtos apkārtējo teritoriju un novērsīs citus trūkumus.

Nesteigsimies ar secinājumiem par to, cik lietišķā atmosfērā norit šī izpildkomitejas sēde. Izpildkomitejas priekšsēdētājs M. Agurjanovs šajā amatā strādā tikai nedaudz ilgāk par pusotru gadu, bet jaunā sekretāre J. Semjakina — pusgadu. Izpildkomiteja, kuras kontā ir tiešām daudz vērtīgu darbu un ierosmju, vēl tikai izvērš savu daudzpusīgo darbību. Tomēr, ņemot vērā šodienas prasību līmeni, tā jābrīdina par sekām, pie kā var novest bezpersoniska attieksme, principialitātes trūkums lēmumos un to izpildes nekontrolēšana. Lai turpmāk to ņemtu vērā.

L. GALAKTIONOVA

Saskaņā ar likumu

Viena no mūsu sociālistiskās sabiedrības pamatšūniņām ir uzņēmumu darba kolektīvi. Saskaņā ar likumu par darba kolektīviem tiem ir dotas plašas pilnvaras visas valsts politiskās, ekonomiskās un sociālās dzīves attīstīšanā un pārveidošanā.

Likumu par darba kolektīviem labi zina Līvānu stikla fabrikas visu struktūrvienību locekļi. Saskaņā ar to tiek pieņemti visi lēmumi, instrukcijas, standartu prasības un citi normatīvie akti uzņēmumā.

Kā tas viss notiek dzīvē? Fabrikas strādnieku kolektīvs piedalās gan perspektīvo, gan kārtējo ekonomiskās un sociālās attīstības plānu izstrādāšanā un apspriešanā, kā arī materiālās stimulēšanas fondu sadales jautājumu risināšanā. Piemēram, 1986. gada 21. februārī fabrikas kolektīva kopējā sanāksmē apsprieda un apstiprināja tāmi par līdzekļiem sociālo, kultūras, sadzīves jautājumu risināšanā, dzīvokļu celtniecībā 1986. gadam.

Šajā sanāksmē izvērtēja arī kolektīvā līguma rezultātus par aizvadīto gadu un pieņēma jaunu kolektīvo līgumu. Tomēr tas nebija vienkārši, jo vispirms ikvienā brigādē, ikvienā cehā tika pārbaudīts, kā izpildīti 1985. gada kolektīvajā līgumā ierakstītie uzdevumi, tika nopietni domāts par to, kādi ir svarīgākie jaunā cēliena uzdevumi.

Līvānu stikla fabrikā kolektīvu pilnvaras tiek plaši izmantotas sociālistiskā īpašuma sargāšanas pastiprināšanā, kā arī materiālo resursu racionālā un taupīgā izmantošanā. Šajā nolūkā tika izveidota un tagad arī sekmīgi darbojas komisija, kuras uzdevums ir kontrolēt izejvielu izmantošanu, sargāt sociālistisko īpašumu un pārbaudīt, kā tiek izpildītas līgumsaistības.

Komisija analizē neražīgajā sfērā ieguldītos izdevumus. Ar analīžu rezultātiem tiek iepazīstināti tie kolektīvi, kuros atklāti zudumi. Fabrikai sagādātos materiālos zaudējumus piedzen noteiktajā kārtībā no vainīgajām personām. Piemēram, pagājušajā gadā pie atbildības saukti trīsdesmit septiņi kolektīva locekļi, un piedzīti materiālie zaudējumi par 2 015 rubļiem.

Lielu palīdzību sociālistiskā īpašuma sargāšanas nostiprināšanā sniedz biedru tiesas cehos (Līvānu stikla fabrikā tādu ir piecas). Tiek izskatīta ikviena sīka zādzība, kas attiecīgajā kolektīvā atklāta.

Kolektīviem ir liela loma darba disciplīnas nostiprināšanā. Maiņu, iecirkņu un brigāžu sapulcēs apspriež ikvienu darba disciplīnas neievērošanas gadījumu. Personas, kas pret savu tiešo pienākumu pildīšanu izturas nevērīgi, saņem biedru stingru, principiālu vērtējumu.

Arī apkopojot sociālistiskās sacensības rezultātus, vērā tiek ņemts kolektīvā notiekošais audzināšanas darbs un disciplīnas ievērošana. Šie punkti ietverti arī jaunajā nolikumā par sociālistisko sacensību.

Sociālistiskās sacensības uzvarētāju vidū nav nekādu cerību nokļūt tiem kolektīviem vai brigādēm, kuros bijuši slēpti darba kavējumi vai sabiedriskās kārtības pārkāpumi.

Viss līdz šim padarītais kolektīva lomas nostiprināšanā jau devis zināmus augļus. Salīdzinot ar 1984. gadu, pagājušajā gadā par 46 cilvēkiem samazinājies to personu skaits, kas atļāvušies kavējumus. Bet līdz ar to sarukuši arī darba laika zudumi — par 353 cilvēkdienām. Par 3 procentiem zemāka ir arī kadru mainība. Tas ir reāls ieguvums.

L. ZAREMBOVA,
Līvānu stikla fabrikas vecākā juriskonsulte

PIRMS 25 GADIEM — 1961. GADA 12. APRĪLĪ — PADOMJU SAVIENĪBA STARTĒJA PIRMAIS KOSMISKAIS KUĢIS «VOSTOK», KURU PILOTĒJA PSRS PILSONIS JURIJS GAGARINS

Liekas, ka tas notika nesen. Taču kopš tās neaizmirstamās dienas aizritējis gadsimta ceturksnis. Jā, 25 gadi, kad izaugusi vesela paaudze jaunu cilvēku, kuriem viens no pirmajiem vārdiem bija arī Ga—ga—rins. Par vēsturi kļūvis Gagarina: «Aizieti!» un pirmās 108 minūtes kosmosā.

Oranžais skafandrs, baltā aizsargķivere, sarkanie burti CCCP. Rokas, paceltas svinīgā atvadu sveicienā. Varenā dzinēja rēkoņa. Uguns un dūmu šalts. Augstumos izgaistošā raķete... Tāds palicis atmiņā pavasarīgais 1961. gada aprīļa rīts.

Mēs vēl ilgi, ilgi atcerēsimies to aprīļa dienu, kas tagad atzīmēta visos pasaules kalendāros, dienu, kuru saviļņojošā pateicībā atcerēsies mūsu pēcteči, dienu, ko ar gavilēm sagaidīja mūsu laikabiedri. Jurija Gagarina vārds uz mūžiem ierakstīts cilvēces vēsturē, planētas Zeme vēsturē, tās planētas, kuru viņš pats mīļi dēvēja par gaišzilo.

ATTĒLĀ: J. Gagarins pēc kosmiskā lidojuma.

TASS fotohronika

Viktors Timofejevs

1986. gada 9. aprīlī sešdesmitajā mūža gadā pēc grūtas slimības miris Latvijas Komunistiskās partijas CK loceklis, Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāts, Latvijas PSR Nopelniem bagātais zinātnes darbinieks, Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis, ar Darba Sarkanā Karoga ordeni apbalvotās Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas rektors ekonomikas zinātņu doktors profesors **Viktors Timofejevs.**

V. Timofejevs dzimis 1927. gada 3. janvārī Maskavā kalpotāju ģimenē. Darba gaitas sāka 1944. gadā kā virpotājs ražošanas darbnīcās. 1949. gadā viņš pabeidza Maskavas Zemes ierīcības inženieru institūtu un 1952. gadā — šī institūta aspirantūru. 1953. gadā tika uzņemts PSKP rindās. Kopš 1953. gada V. Timofejevs strādāja Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā, bija asistents, vecākais pasniedzējs, docents, Hidromeliorācijas un zemes ierīcības fakultātes dekāns un prorektors zinātniskajā darbā. No 1980. gada līdz mūžu pēdējām dienām V. Timofejevs bija Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas rektors.

Sajā atbildīgajā amatā V. Timofejevs ziedoja daudz spēku mācību un audzināšanas procesa pilnveidošanai, speciālistu sagatavošanas kvalitātes paaugstināšanai, zinātniskās pētniecības darba organizēšanai, praktiskās palīdzības sniegšanai kolhoziem un padomju saimniecībām lauksaimnieciskās ražošanas attīstībā. Viņš deva nozīmīgu ieguldījumu zinātnes attīstībā un tās sasniegumu ieviešanā republikas lauksaimniecībā.

V. Timofejevam bija raksturīga liela darba mīlestība, augsta partejiska principialitāte, vienkāršība, iejūtīga un atsaucīga attieksme pret cilvēkiem, viņš bija iemantojis lielu autoritāti akadēmijas kolektīvā, republikas partijas un saimnieciskajā aktīvā.

Par nopelniem Dzimtenes labā viņš apbalvots ar ordeni «Goda Zīme», divām medaļām un Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija Goda rakstu.

No dzīves šķīries ievērojams republikas augstākās izglītības un zinātnes organizators. Viktoru Timofejevu mūžam paturēsim gaišā piemiņā savās sirdīs.

B. Pugo, O. Anfimovs, A. Briļs, V. Dmitrijevs, A. Gorbunovs, J. Rubenis, J. Vagris, L. Abels, L. Bartkevičs, O. Brinkmanis, A. Drīzulis, A. Gruduls, M. Kalve, I. Krastiņš, E. Lavendelis, E. Linde, V. Millers, B. Puriņš, K. Špoģis, J. Švarcbahs.

Atvadīšanās no nelaika — 15. aprīlī no pulksten 12.00 līdz 14.00 Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas aktu zālē (Jelgavā, Ļeņina ielā 2). Apbedīšana — pulksten 16.00 Rīgas pilsētas pirmajos Meža kapos.

LATINFORM

SPORTS

Basketbols — spēle visiem

Aprīļa pirmā svētdiena bija basketbola diena. Šai spēlei pievērsušies Līvānu vidusskolu jaunieši, tā populāra arī pilsētas uzņēmumos. Visu iepriekšējo nedēļu notika spēku pārbaude starp klasēm. Sasummējot iegūtos punktus, ņēma vērā arī soda metienus. Uzvarēja Līvānu 1. vidusskola.

Svētdien notika spēles starp Līvānu un Riebiņu vidusskolu skolēniem. Mājinieku komandā spēlēja bērnu un jaunatnes sporta skolas audzēkņi, bet Riebiņu vidusskolas jauniešus sabiedriskā kārtā trenē dziedāšanas skolotājs Uldis Bērziņš. Spēles ritēja ar mainīgām sekmēm.

Lai basketbolu vairāk popularizētu starp uzņēmumu un iestāžu fizkultūriešiem, draudzības spēlē ar Rīgas 2. TEC komandu tikās rajona izlase (Līvānu stikla fabrikas basketbolisti). Abām komandām tā nebija pirmā tikšanās, jo gan 2. TEC, gan stikla fabrikas basketbolisti piedalās republikas meistarsacīkstēs. Gan meistarsacīkstēs, gan draudzības sacensībās pārāki bija līvānieši. Komandas pūrā visvairāk punktu deva N. Romaņenko, V. Viļovs, C. Karlovičs. Komandas pamatsastāvā arvien labāk iejūtas Līvānu skolēni G. Endzelis un J. Iesalnieks.

Noslēgušās rajona sporta spēļu sacensības basketbolā vīriešiem. Starp iestāžu un uzņēmumu kolektīviem par čempionu kļuva Līvānu stikla fabrikas komanda. Veiksmīgi sacensības aizvadīja debitanti — rajona tautas izglītības nodaļas fizkolektīva basketbolisti. Te atkal jāuzteic BJSS trenera N. Romaņenko, skolotāju U. Bērziņa, J. Eglīša rezultatīvā spēle. Iegūta otrā vieta. Trešajā vietā ierindojās Līvānu eksperimentālā mājas būves kombināta basketbolisti.

A. VELDRE

Basketbola dienu pirmoreiz organizēja Salas astoņgadīgajā skolā. Piedalījās gan skolēni, gan skolotāji, gan bērnu vecāki. Starp sacensību dalībniekiem bija arī Dzeržinska kolhoza priekšsēdētājs P. Elsts.

Par jautrajām stafetēm, soda metieniem prieks bija ne tikai sacensību uzvarētājiem V. Ūgainim, M. Elstam, V. Gribustam, V. Ūzuliņam un citiem skolēniem, bet arī pedagogu kolektīvam un vecākiem. Jo ar šīm sacensībām paplašinājusies sadarbība starp skolu un vecākiem, skolu un saimniecību.

E. ELSTE,
Salas astoņgadīgās skolas 3. klases vecāku komitejas locekle

Kārtību mazdārziņos!

Lai ieviestu kārtību ģimenes dārziņos un organizētu zemes platību uzskaiti, Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomiteja izstrādājusi un apstiprinājusi noteikumus mazdārziņu lietotājiem.

Noteikts, ka , katra ģimene dārzeņu audzēšanai var izmantot 0,01 hektāru zemes. **No 15. aprīļa līdz 10. maijam** notiks mazdārziņu pārreģistrācija un orderu izsniegšana. Orderus izsniedz pirmdienās un ceturtdienās, no plkst. 9.00 līdz 18.00. Pēc ordera saņemšanas zemes lietotāja pienākums ir pie sava mazdārziņa novietot dēlīti, uz kura norādīts uzvārds, adrese un ordera numurs.

Jaunie noteikumi dos iespēju stingri kontrolēt zemes izmantošanu un liegs negodīgiem pilsoņiem lietot liekas zemes platības.

Individuālo māju īpašniekiem atļauts izmantot tikai 0,06 hektārus zemes platības. Racionāli izmantojot zemi, tās pietiek it visām pilsētnieka vajadzībām.

Preiļu pilsētas izpildkomiteja aicina visus iedzīvotājus nepiegružot viņiem iedalītās zemes platības. Jārēķinās ne tikai ar savām, bet arī ar kaimiņu ērtībām un interesēm. Atstājiet iebraukšanai celiņus līdz kaimiņa dārzam, nemetiet atkritumus uz taciņām! Mazdārziņam taču vajag pievest melnzemi, kūtsmēslus. Preiļos šobrīd dažviet to iespējams izdarīt tikai ar helikopteru. Nožogojumus, dārza mājiņas atļauts ierīkot tikai ar arhitekta atļauju, nemaz nerunājot par drāšu pinumiem vai neestētiskiem žogiem. Nedrīkst stādīt augļu kokus un krūmus uz robežas ar kaimiņu dārzu.

Pilsētas iedzīvotāji sūdzas, ka daudzi mazdārziņu lietotāji neievēro šos noteikumus. Turpmāk stingri kontrolēsim zemes izmantošanu. **Tiem, kuri neievēro noteikumus, mazdārziņus atsavināsim un iedalīsim citiem.**

L. PODIŅA,
mazdārziņu sadales komisijas priekšsēdētāja

Ievērojot perspektīvu

MASKAVA. V. Viljamsa Lopbarības zinātniskās pētniecības institūta speciālisti šajā pavasarī mūsu zemes sēklkopības saimniecībām nosūtījuši superelites un elites klases zāļu sēklu. Zāļu sortiments ir plašs, turklāt īpaša uzmanība veltīta perspektīvām šķirnēm, no kurām būs atkarīgs lopbarības ievākums divpadsmitajā piecgadē. Tās ir pākšaugu kultūras ar augstu olbaltumvielu saturu — piemēram, āboliņa šķirnes «Vik-7» un «Tetraploidnij Vik». Nopietni grozīt pašreizējo priekšstatu par grūtībām lucernas sēklkopībā Krievijas Federācijas Nemelnzemes joslā ļāvusi jaunā šīs kultūras šķirne «Vega». Tā dod līdz 6 centneriem sēklas pat sliktos gados.

TASS

Meža un dārzu dienas

Lai aktivizētu uzņēmumu, iestāžu, organizāciju, rūpnīcu darba kolektīvu un iedzīvotāju piedalīšanos republikas pilsētu, pilsētciematu un lauku ciematu apstādījumu, mežu un mežaparku kopšanā un ierīkošanā, Latvijas PSR Komunālās saimniecības ministrija, Latvijas PSR Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrija un Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Centrālā padome aprīļa un maija mēnešos organizē meža un dārzu dienas, kas gūs turpinājumu rudenī un nākamajos pavasaros.

Klāt ir laiks, kad ikviens varēs pielikt roku, lai pilnveidotu apkārtējo ainavu, lai sakoptu parkus un mežus, to vidi, kurā tehnikas progress un urbanizācija cilvēka un dabas mijiedarbībā rada arvien jaunus konfliktus. Meža un dārzu dienas iecerētas kā aktivitātes un darbības laiks, veltot spēkus apkārtējās vides uzlabošanai un pilnveidošanai.

Galvenā vērība meža un dārzu dienu pasākumos jāveltī koku un krūmu stādīšanai saskaņā ar izstrādāto projektu dokumentāciju, kā arī rajona arhitektu ražošanas grupu un zaļumsaimniecības meistaru izstrādātām skicēm esošo apstādījumu objektu sakopšanai.

Jāsaved kārtībā iepriekšējos gados ierīkotie stādījumi.

Meža un dārzu dienu kvalitātes rādītājs nav tikai iestādīto koku un krūmu skaits. Darbs jāveic rūpīgi.

Īpaša vērība jāvelta ekoloģijas pamatzināšanu apgūšanai pirmsskolas mācību iestādēs, skolās, uzņēmumos, iestādēs, organizācijās, rūpnīcu darba kolektīvos un saimniecību kolektīvos. Tāpēc jāorganizē lekcijas un praktiskas nodarbības.

Svarīgs meža un dārzu dienu uzdevums ir savest elementārā kārtībā apdzīvotajām vietām tuvējos mežus. Jāaizvāc viss cilvēka roku radītais piesārņojums un pielūžņojums, kā arī kritalas. Jāatbrīvo grāvji, ceļmalas un nozīmīgākie ainaviskie elementi, skatu perspektīves no krūmiem. Kad šis pamatdarbs pabeigts, var ķerties pie pastaigu un klejojumu taku iekārtošanas un marķēšanas, kā arī atsevišķu atpūtas vietu aprīkošanas.

Visi kā viens aktīvi piedalīsimies meža un dārzu dienās!

T. VILCĀNE,
Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Preiļu rajona nodaļas padomes prezidija priekšsēdētāja vietniece

BAROTĀJA ROKA

Feļetons

TAD nu sākuši visi skandināt: vajag pārkārtoties, vajag pārkārtoties... Bet mēs, ja gribat zināt, pie tā jau sen bijām nonākuši. Jau tad, kad par tādu pārkārtošanos vēl nebija ne miņas. Ņēmām un pārkārtojāmies. Kas gan tur sevišķs?

Kāds cilvēks ierodas pie mums fermā un izvaicā:

— Kur te pie jums zinātniski tehniskais progress?

Un nu tik grib visu redzēt un, šķiet, pat paostīt. Tad nu mēs viņu pievedam pie plakāta. Bet uz tā kaligrāfisks uzraksts: «Zinātniski tehniskais progress Sīmentāles šķirnes govju ālavības terciārajā sistematizācijā atkarībā no slēgtā cikla gamma starojuma Haleja komētas astē».

— Jā, — viņš saka, — tas patiešām ir brīnums! Vai jau sen sistematizējat?

— Kā tad! — atbildam.

— Bet kā ar ālavību?

— Tāpat vien... Tiesa, cik necik datu esam savākuši, bet par maz, — skaidrojam viņam. — Nekāda pamatīga analīze nesanāk. Tā komēta ir untumaina. Nemaz neplenāca tik tuvu Zemei, lai varētu vizuāli apskatīt. Novicināja ar asti un — sveiki... Tā ka nāksies gaidīt vēl gadus septiņdesmit vai mazliet ilgāk, līdz tā atkal mums pietuvosies. Tad arī atnāciet. Un mēs jums visu kā sev pašiem pastāstīsim. Ja nu pats nevarat, tad mazdēlu atsūtiet...

Cilvēks aizgāja apmierināts un mazliet samulsis.

Tiesa, uzrodas arī tādi pārlieku akurātie. Tiem, lūk, zinātniski tehniskais progress dabā, tā sakot, šķērsgriezumā esot vajadzīgs. Ja jau tā, — lūdzu, kāpēc gan neparādīt?

Vistu kūtī taču ir robotizētā teleskopiskā roka. Nu tāds niķelēts agregāts divstāvu mājas augstumā. Dūc, spīd un laistās, bail pat tuvoties. Nē, nāciet vien mierīgi. Pašlaik nedūc. Vai bojāts? Nē. Pilnīgā lietošanas kārtībā. Te tikai mūsu jaunākais kurinātājs laborants tēvocis Fedja vainīgs. Ogļu aptrūcies, ar ko kurināt katlu, no kura rokai tvaiks jāsaņem. Uz mežu pēc malkas jābrauc. Bet tēvocis Fedja — nē un nē. Izglītība šim neļaujot. Nepabeigta nepilna vidējā esot. Kāpēc gan viņam ar tādu zināšanu bagātību vajadzētu mežā malku cirst!

Nekas, nekas. Līdz nākamajai apkures sezonai solījās katlu pieslēgt gāzei. Tad gan sāks dūkt. Kas? Nu šī pati teleskopiskā roka. Tā sniedzas pāri visiem barības galdiem, dāsni atverot savu metāla plaukstu. Jaunākie barotāji eksperimentētāji tajā ar lāpstām barību iesvież, bet vecākie — tāpat ar lāpstām to uzmet uz barības galdiem.

Bet kā vistas? Ko tur... Ne velti saka, ka dumjš putns. Baidās. Kad tikai kaut kur tālāk no rokas patverties. Toties aiz bailēm olas dēj...

Cik maksā, jūs jautājat, šāds agregāts? Miljonu. Importa taču. Nav taču kāds tur grābeklis vai kaplis. Barotāja roka —tas ir mūsu lepnums. Līdz pat Maskavai gājām, lai to dabūtu. Ak jūs sakāt, ka labāk vajadzēja uzcelt jaunu vistu kūti ar mehānisko barības padevi? Esat gan atpalicis cilvēks! Tam posmam jau sen esam pāri tikuši. Tagad meklējam robotu, kas varētu strādāt par lietvedi. Nu gluži kā gaiss un ūdens vajadzīgs. Pārskati par zinātniski tehniskā progresa ieviešanu jāraksta.

Monologu pierakstīja
J. SĀBANOVS

Līvānu pilsētas dramatiskajam kolektīvam — 35

Lai solis būtu vēl drošāks!

TAS bija 1950. gada rudenī. Pūta auksts ziemelis, Daugavā saceļot baltas putu krēpes. Stāvēju uz pārceltuves un domās sveicināju zilo ezeru zemi. Pēc darba Latgales drāmas teātrī atgriezos savā dzimtajā pusē. Gaidīja darbs: jauns, nezināms. Domāju, vai spēšu to veikt, vai iegūšu cilvēku uzticību un būšu tiem vajadziga? Kad celtuve atsitās Daugavas labajā krastā, gausi sāku soļot uz savu jauno darba vietu. Līvānos.

Gāju lēni, kaut gan plānais rudens mētelis neaizsargāja no slapjajām sniega pikām. Vējš norāva pa retai koka lapai un iemeta sejā. Sasēju stiprāk lakatiņu, paātrināju gaitu, jo tuvojos ēkai, kurā bija nākamā darba vieta. Uzkāpu otrajā stāvā un satiku kultūras nama direktoru R. Brūveri. Viņš norādīja uz mazu istabiņu un teica, ka te mēs visi strādāšot. Kad jautāju par skatuvi un mēģinājumu telpām, direktors rūgti pasmaidīja un teica: «Tādu pagaidām nav. Skatuves priekšā ir ekrāns, jo telpā notiek kinoseansi». Kultūras nams bija vecs, pārbūvēts no muižas ēkas. Pēc dzirdētā kļuva pavisam skumji. Bet direktors bija ļoti saprotošs un sirsnīgs, izdarīgs cilvēks. Viņam piemita liels gribasspēks, prasme iedrošināt un uzmundrināt darbam.

TĀDA bija mana pirmā darbavieta Daugavas un Dubnas upju zilgmes iekļautajā pilsētā. Nākamajā dienā sāku meklēt un organizēt cilvēkus — aktierus savai pirmajai iecerētajai un mīļākajai lugai «Pūt, vējiņi!». Pati esmu nākusi no J. Raiņa bērnu dienu zemes. Cik reizes pēc grūtas darba dienas siena plavā iepretī Raiņa māmuļas pirtiņai Eglonas upītē plūcu baltās ūdensrozes...

Kultūras namā nebija dramatiskā kolektīva, izrādes notikušas tikai 1. vidusskolā un komercskolā. Vispirms gāju runāt ar vidusskolas skolotājiem. Atradu daudz domubiedru, vēlāk arī labu draugu. Atceros Ziedu ģimeni, pie kuriem jutos kā mājās. Darba sākumā daudz palīdzēja V. Mentiņš, Uškenieku, Kovaļovu ģimenes, ar padomu lomu sadalē — direktors R. Brūveris, Zanes lomu uzticējām jaunajai skolotājai Annai Grāverei — tagad Pabērzai, Ortas lomu — Birutai Starei, Ciepas — medmāsai Alvīnei Stikānei, tagad — ārstei A. Rudzātei, kura veiksmīgi ir iestudējusi lugu «Platons Krečets». Uldis bija skolotājs J. Dricis, Didzis — kultūras nama grāmatvedis A. Staris — tagad viņš ir vēstures zinātņu kandidāts. Andas lomu tēloja I. Ziņģe, Gatiņu — J. Vaišlis un V. Sīpols — pats šodien ir režisors. Lugā vēl piedalījās M. Zālītis, E. Kovaļovs.

Šie pirmie aktieri bija Līvānu pilsētas kultūras nama dramatiskā kolektīva celmlauži. Viņiem var pateikties par kolektīva turpmāko darbu. Luga «Pūt, vējiņi!» skanēja ilgi un tālu.

NĀKAMAIS mūsu iestudējums bija A. Arbuzova «Satikšanās ar jaunību». Lugā prasmīgi izveidotas daudzas dramatiskas un komiskas situācijas. Līdz ar to tā ir saistoša, patīk skatītājiem. «Īsts kalnā kāpējs drīkst atpūsties kājās stāvot,» — tā savā lugā saka autors. Tāds bija arī Līvānu pilsētas kultūras nama dramatiskā kolektīva kredo. Mums joprojām nebija savu telpu mēģinājumiem, nebija skatuves. Pacietīgi gaidījām kinoseansu beigas, jo tikai tad varēja mēģināt. Nereti rītausma sārtojās vecā kultūras nama logos, bet mēs, viens otram labrītu sakot, nokāpām no skatuves.

Kultūras nama dramatiskā kolektīva darbību ļoti atbalstīja un prieka, kā arī rūpju brīžus kopā ar mums dalīja partijas Līvānu rajona komitejas sekretāre, slavenā snaipere Monika Meikšāne. Viņa noskatījās katru izrādi, daudzreiz ieradās uz mēģinājumiem un centās atvieglot mūsu darbu.

Bieži vien izrādes cēlienu starplaikos viņa ieradās mazajā grimēšanas istabiņā un uzmundrināja aktierus, izteica savas domas par spēli. Kad devāmies izbraukumos, M. Meikšāne mūs pavadīja un novēlēja veiksmīgu ceļu. «Satikšanos ar jaunību» iestudējām divas reizes: 1950. un 1970. gadā — kolektīva 20 gadu jubilejā.

Piecdesmito gadu sākumā uz Līvānu kultūras nama skatuves parādījām N. Vētras—Muižnieces lugu «Ar dziesmiņu druvā gāju». Pašdarbības kolektīvs auga. Lugā piedalījās jauni aktieri: G. Zieda, O. Zieds, J. Rudzītis u. c. Auga arī cilvēku interese par mūsu kolektīva izrādēm. Skatītāju zāle allaž bija pārpildīta. Tas mūs iedrošināja, uzmundrināja. Sākām iestudēt R. Blaumaņa lugu «Ugunī». Jāteic, ka šī luga bija ciets rieksts: dekorācijas, kostīmi. Tas viss sagādāja daudz rūpju un negulētu nakšu, bet aktieru enerģija neapsīka. Viņi meklēja rekvizītus, šuva tērpus. Mums bija divas Kristīnes lomas atveidotājas — A. Pabērza un A. Rudzāte. Viena — liriskāka, otra — dramatiskāka. Lomu sadalījums bija izdevies. Skatītāji un teātra mākslas draugi augstu vērtēja R. Brūvera, S. Griezāna, A. Stara, M. Ignatovas un citu pašdarbības aktieru tēlojumu. Līdz ar šo lugu mūsu kolektīvs iemīlēja R. Blaumaņa darbus.

Sākām iestudēt V. Lāča «Zvejnieka dēlu». Līvāniešiem ļoti patika šī izrāde. To skatītājiem rādījām vairākas reizes. Zālē nekad nebija tukšu vietu. Savu mīlestību uz teātra mākslu mēs parādījām arī kaimiņu rajonu skatītājiem. Kolektīva rīcībā bija smagā automašīna. Tur salikām dekorācijas, iekārtojāmies paši. Nekaitēja ne sals, ne lietus.

Kā iepriekš minēju, skatītājiem un pašiem dramatiskā kolektīva pašdarbniekiem patika R. Blaumaņa darbi. «Pazudušā dēla» iestudējums ir mūsu kolektīva augstākais sasniegums. Ar šo lugu piedalījāmies Latgales kultūras nedēļā Rīgā 1958. gada decembrī. Uzstājāmies J. Raiņa Dailes teātrī. Izrādes sagatavošanā daudz palīdzēja republikas Nopelniem bagātais skatuves mākslinieks un režisors Osvalds Krēsliņš.

Patīkami trauksmainas bija Rīgā pavadītās dienas. Vislielāko prieku mums sagādāja tas, ka divus aktierus — Mikus lomas atveidotāju I. Baltzosu un Adžas lomas atveidotāju A. Rudzāti aicināja pāriet profesionālo aktieru rindās Dailes teātrī. Bet viņi atteicās un palika uzticīgi savai profesijai, savam pašdarbības kolektīvam. No Latgales kultūras nedēļas mājup kā balvu pārvedām klavieres «Rīga». Līvānu stacijā mūs sagaidīja ar ziediem, spēlēja pūtēju orķestris.

TOREIZ likās, ka tikai spārnu trūkst, lai varētu tālu aizlidot... Tā mēs arī nolēmām «aizlidot» uz Kaspijas jūru. Iestudējām A. Kuličenko lugu «Mūsu jūrmalā». Piedalījās gan vecie, gan jaunākās paaudzes aktieri: V. Svilpe, V. Siliņa, I. Kokoriša. Vienlaikus iestudējām Aspāzijas «Zeltīti» un R. Blaumaņa «Salna pavasarī». Tādā veidā mēģinājumos varējām iesaistīt gandrīz vai visus pašdarbības aktierus. Pieaugot aktieru skaitam, mēs ķērāmies vēl pie smagāka darba — V. Lāča «Zītaru dzimtas». Dekorācijas gatavoja J. Lācis, pats spēlēdams Kriša lomu. Iestudējums bija patiess, labi izdevās tēlojums. Tikai smago dekorāciju dēļ nevarējām sniegt viesizrādes. Kaut gan bija ieliks liels darbs, luga ātri vien «apklusa».

Sākām strādāt pie V. Vīgantes lugas «Palmas zaļo vienmēr». Inscenējums izdevās. Skatītāji atzinīgi vērtēja mūsu aktieru tēlojumu.

Dramatiskā kolektīva repertuārs paplašinājās. Iestudējām komēdiju «Atpūtas diena», «Miljons par smaidu», «Seski», «Viņa kļūda» un citas lugas. Ar pēdējo — tikām izvirzīti uz republikas dramatisko kolektīvu skati. Guvām atzinību, saņēmām Goda rakstus.

Skatītāju simpātijas guva J. Jaunsudrabiņa «Jo pliks, jo traks» iestudējums. Šajā lugā darbojās mūsu kolektīva visvecākais pašdarbnieks — V. Stikāns.

GADI ir gājuši un aizgājuši, bet teātra mākslas mīļotāju Līvānos neka nav pietrūcis. Nākamā izrāde bija luga «Divas Ievas». Vēlāk atkal «tikāmies» ar R. Blaumani — iestudējām «Indrānus». Neaizmirstams bija Indrānu tēvs — J. Lāča atveidojumā. Sekoja «Trīnes grēki», kur savas lomas nepārspējami atveidoja Z. Pabērza un M. Spūle. Vēl nākoša — «Launais gars». Rēzeknes Tautas teātra režisors V. Varslavāns mūsu izrādi novērtēja augstu, bija sajūsmā par Mantrauša lomas tēlotāju J. Solku. Šī luga bija pēdējais iestudējums vecajā kultūras namā, jo aiz Dubnas tapa jauna kultūras nama ēka. Pirmā izrāde jaunajā kultūras iestādē bija R. Blaumaņa «Brīnumzālīte».

Allaž mūsu rindas papildinājās ar jauniem pašdarbniekiem. Starp viņiem bija V. Geriņš, Puškeiru ģimene, I. Jačmenkina, V. Svirskis, I. Jukša, M. Livdāne, V. Lāča «Vainīgo» iestudējums jaunajiem aktieriem bija sarežģīts uzdevums. Bet centīgums, saprātīgums darīja savu. Pavisam drīz viņi varēja nostāties līdzās mūsu A. Rudzātei, A. Pabērzai, M. Spūlei.

Viena no mūsu kolektīva tālaika pašdarbniecēm M. Livdāne pēc konservatorijas beigšanas vada rajona kultūras nodaļu. Arī pārējie šī iestudējuma pašdarbības aktieri vada dramatiskos kolektīvus. Piemēram, M. Spūle, A. Pabērza, A. Rudzāte, V. Sīpols.

Atzīmējot latviešu teātra simtgadi, iestudējām R. Blaumaņa «Skroderdienas Šilmačos».

Trīsdesmit piecos pastāvēšanas gados Līvānu pilsētas kultūras nama dramatiskais kolektīvs ir apvienojis sevī dažādu paaudžu, profesiju pārstāvjus. Sniegtas izrādes Zasā, Dunavā, Jaunjelgavā, Daugavpilī, Bebrenē, Saukā un citos novados.

DAUDZ ūdeņu Daugavas straume ir aizskalojusi uz jūru. Dubnas krastos daudzreiz ziedējušas ievas, pilsētā uzcelti jauni nami. Veco aktieru soļi gan kļuvuši mazliet gausāki. Taču prieks par padarīto ir neviltots. Jo kolektīvs pastāv, darbojas, meklē jaunas izrādes, jaunus aktierus. Ari šī pašdarbības sezona aizvadīta godam. Ar iestudējumu «Kad rūsa plaiksnā» (režisore A. Pabērza), Līvānu pašdarbnieki piedalījās zonas dramatisko kolektīvu skatē. Gribas ticēt, ka pašdarbnieku soļi uz pilsētas kultūras namu būs vēl drošāki.

L. BALODE,
dramatiskā kolektīva dibinātāja

Redaktora v. L. ZENKEVIČA

KINO

«EZERZEME»

12. aprīlī — **«Atgriešanās no orbītas»**, A. Dovženko st., sāk. plkst. 14, 16; 12. aprīlī — **«Dīva»**, Francija, sāk. plkst. 18,20; 13. aprīlī — **«Dāki»**, Rumānija — Francija, sāk. plkst. 16, 18, 20; 14. aprīlī filmas sāk. plkst. 17, 19, 21; 15. un 16. aprīlī — **«Nācu, lai pateiktu»**, «Mosfilm», sāk. plkst. 17, 19, 21; 17. aprīlī — **«Putnubiedēklis»**, «Mosfilm», sāk. plkst. 17.30, 20; 18. aprīlī — **«Izredzētie»**, 1. un 2. sērija, PSRS — Kolumbija, sāk. plkst. 17.30, 20.

«ATPŪTA»

12. aprīlī — **«Vella kaipi»**, Rīgas st., sāk. plkst. 14, 16, 18, 20; 13. aprīlī — **«Vella kaipi Vella dzirnavās»**, Rīgas st., sāk. plkst. 16, 18, 20; 14. un 15. aprīlī — **«Trīs brāļi»**, 1. un 2. sērija, Indija, sāk. plkst. 17.30, 20; 15. aprīlī — **«Atgriešanās no orbītas»**, A. Dovženko st., sāk. plkst. 16; 16. aprīlī — **«Meksikānis Holivudā»**, 1. un 2. sērija, ASV, sāk. plkst. 17.30, 20; 17. aprīlī — **«Kankāns Anglu parkā»**, A. Dovženko st., sāk. plkst. 17, 19, 21; 18. aprīlī — **«Es zinu, ka tu zini»**, Itālija, sāk. plkst. 17, 19, 21.

Gūt var ņemot, gūt var dodot,
Dodot gūtais — neatņemams!
(J. Rainis)

Sveicam Līvānu pilsētas kultūras nama dramatisko kolektīvu 35 darba gadu jubilejā!

Līvānu pilsētas kultūras nama administrācija

Līdzjūtības

Parasti pavasar's atnāk ar
sauli un ziediem,
Prieku un laimi, kas ģimenes
pavardā kvēl.
Jums šis pavasar's atnesa
skumjas un smeldzošu sāpi,
Ziedus ar asarām rūgtām, ko
kapā dod līdz.
(J. Osmanis)

Izsakām dziļu līdzjūtību Emīlijai Upeniecei sakarā ar MĀTES nāvi.

IPPTA kolektīvs

Norims sāpes, skumjas klīdīs,
Dzīve sauks jūs tālāk iet.
Tomēr kādu īsu brīdi
Te pie manis atnāciet.
(Z. Purvs)

Skumju brīdī esam kopā ar galveno inženieri Jāni Ročānu, MĀMUĻU uz smiltāju izvadot.

Raiņa kolhoza mehanizatoru kolektīvs

Izsakām dziļu līdzjūtību Leonardam Anspokam sakarā ar MĀTES nāvi.

SCO mehanizācijas iecirkņa kolektīvs

Kādreiz beidzas visas ilgas,
Kādreiz visas sirdis stāj.
Visus sapņus — gaišos, zilgos,
Mīļi zemes māte klāj.

Izsakām dziļu līdzjūtību HELĒNAS ĀDAMA m. KĻAVINSKAS piederīgajiem sakarā ar viņas nāvi.

Kolhoza «Dubna» valde un arodkomiteja

Saņem, labā zemes māte,
Vienu sirmu māmuliņu,
Sasedz viņu silti, silti
Savām smilšu velēnām.
(T. dz.)

Sāpju brīdī esam kopā ar Jāni Ročānu, MĀTI uz kapu kalnu izvadot.

Raiņa kolhoza valde un sabiedriskās organizācijas

Bez tevis, māmulīt, mēs tālāk
iesim vieni,
Tik paliks atmiņas kā gaiši
pavedieni.
(Ā. Elksne)

Izsakām dziļu līdzjūtību Alfonam Blūzmam sakarā ar MĀTES nāvi.

Preiļu 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas kolektīvs

Laikraksts «Ļeņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TĀLRUŅI: redaktoram — 22059, redaktora vietniecei izdevumam krievu valodā un atbildīgajam sekretāram — 22154, redaktora vietniekam, lauksaimniecības un partijas dzīves nodaļām — 21996, rūpniecības un celtniecības nodaļai — 21759, vēstuļu, sabiedrisko organizāciju un skolu dzīves nodaļai — 22203, informācijas nodaļai — 21769, fotokorespondentam — 21985, grāmatvedībai, uzziņām par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 452 eks. (latv. val. 9701 eks., krievu val. 3 751 eks.).
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Indekss 68169.
1 nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Pas. 470.